

Taalkring Portugees - Themadag - zaterdag 29 november 2025

Organisatoren: Eti de Vries, Tucha Garcia Hoogland, Marian Schoenmakers

PROGRAMMA - **6 PE** - **Dagvoorzitter: Eti de Vries**

Indeling:

- 09:00-09:30 Inloop + koffie/thee/water
09:30-09:45 Welkom, mededelingen en introductie op de themadag
09:45-11:15 sessie 1: **WORKSHOP – nodig: EIGEN LAPTOP**
'We prompten ons een slag in de rondte. Maar de ene prompt is de andere niet.'
Gys-Walt van Egdom
11:15-11:30 koffie-/theepauze;
11:30-13:00 sessie 2: **LEZING**
'À procura de um futuro no Brasil. A imigração holandesa, sua história e situação atual'
Marian Schoenmakers
13:00-13:45 lunch
13:45-15:15 sessie 3: **ONLINE WORKSHOP MET DEMO'S – handig: EIGEN LAPTOP**
'Intérpretes e Inteligência Artificial. Ferramentas, Prática e Perspectivas'
Alexandra de Vries & Daniel Maciel
15:15-15:30 koffie-/theepauze
15:30-17:00 sessie 4: **TAALSPEL - nodig: PEN EN PAPIER**
Jogo linguístico: "O Desafio da Palavra" - **spelleider: Tucha Garcia Hoogland**
17:00-17:30 borrel

Beschrijvingen + Leerdoelen + Bio's van sprekers

Sessie 1: **WORKSHOP - LAPTOP VEREIST**

'We prompten ons een slag in de rondte. Maar de ene prompt is de andere niet.'

Tijdens deze workshop gaan we samen ontdekken hoe je een vertaalopdracht kunt formuleren en op welke wijze je een prompt kunt verfijnen. Ook zullen we aandacht besteden aan een paar valkuilen bij professioneel gebruik van GenAI. Vergeet niet je laptop mee te brengen!

Leerdoelen:

(a) een prompt formuleren; (b) een prompt functioneel aanpassen; (c) onbruikbare output verklaren.

Spreker:

Gys-Walt van Egdom is doctor in de Taal- en Letterkunde en is MA Vertalen. Hij is als docent-onderzoeker verbonden aan de Universiteit Utrecht en verricht onderzoek naar vertaalkwaliteit, vertaalethiek, vertaalprocessen, mens-computerinteractie, creativiteit en professionaliteit in vertaling. Ook verzorgt hij verschillende workshops over AI en vertalen voor KTV-Kennisnet.

Sessie 2: LEZING MET RUIMTE VOOR VRAGEN EN DISCUSSIE

‘À procura de um futuro no Brasil. A imigração holandesa, sua história e situação atual’

Após uma introdução sobre a situação na Holanda e os motivos que levaram à emigração de muitos holandeses no século XX, principalmente para o Canadá, a Austrália e Nova Zelândia, será abordada a história de diferentes colônias rurais holandesas no Brasil. O foco principal estará na colônia de Holambra, seu desenvolvimento e seus vínculos econômicos e socioculturais: da agricultura a agro-empresas, de participação em feiras a ‘veilingue’ e turismo; da igreja com missa holandesa, ‘Sinterklaas’ e escotismo ao Zeskamp e Trekker Trek Brasil. Quando possível, serão feitas comparações de aspectos da imigração holandesa com aspectos da imigração portuguesa. Por fim, haverá espaço para perguntas e discussão.

Leerdoelen:

Inzicht verkrijgen in (a) achtergronden van Nederlandse emigratie in de 20ste. eeuw, (b) de geschiedenis, ontwikkeling en actuele situatie van Nederlandse groepsimmigranten in Brazilië.

Spreker:

Marian Schoenmakers-Klein Gunnewiek is geboren in Brazilië en kwam op haar veertiende naar Nederland. Ze studeerde Portugese Taal- en Letterkunde en deed (promotie)onderzoek naar taalcontact en taalverlies onder Portugese migranten in Nederland en Frankrijk. Ze was verbonden aan de opleiding Portugese Taal en Cultuur (UU) en doceerde in de masterprogramma's Vertalen, Interculturele Communicatie en Meertaligheid; ze gaf meerdere gastcolleges aan de Universiteit van Coimbra (Portugal). Bij International Studies en Latijns-Amerika Studies (Universiteit Leiden) verzorgde ze cursussen Portugese taal en colleges cultuur van Brazilië en Zuid-Amerika. Momenteel is ze vooral bezig met vertalen.

Sessie 3: ONLINE WORKSHOP MET DEMO'S – EIGEN LAPTOP IS HANDIG

‘Intérpretes e Inteligência Artificial. Ferramentas, Prática e Perspectivas’

Essa sessão aborda o uso da inteligência artificial na interpretação simultânea, apresentando um panorama do cenário atual e explorando as principais ferramentas disponíveis para a preparação de eventos, com ênfase em sugestões práticas e uma demonstração ao vivo. Os participantes poderão realizar o exercício proposto com o auxílio dos seus próprios notebooks ou acompanhar os exemplos dos palestrantes. Também são discutidas ferramentas que funcionam como suporte direto durante a interpretação em cabine, especialmente as chamadas ferramentas CAI (Computer-Assisted Interpreting). Por fim, a sessão propõe uma reflexão sobre as perspectivas futuras da profissão, considerando o avanço das soluções baseadas em IA e as transformações no trabalho dos intérpretes.

Leerdoelen:

(a) kennis van en inzicht in tools en praktische mogelijkheden voor gebruik van AI door tolken, zowel bij de voorbereiding maar ook als directe ondersteuning tijdens het (simultaan) tolken; (b) reflectie

op toekomstperspectieven in het kader van de snelle ontwikkeling van AI en de veranderingen die dit met zich meebrengt voor het beroep.

Sprekers:

Alexandra de Vries werkt sinds 2000 als tolk met de combinatie Nederlands/Portugees/Engels en Spaans. Ze woonde van 2004 tot 2016 in Brazilië en tolkte onder andere op de Pan-Amerikaanse Spelen, de FIFA World Cup, de Olympische Spelen en diverse Caricom en Unasul-topconferenties. In 2016-2017 voltooide ze een Master in Conference Interpretation aan York University, Toronto, Canada. In 2019 slaagde ze voor het accreditatie-examen voor de Europese instellingen met de combinatie Portugees/Engels/Nederlands. Alexandra is momenteel woonachtig in Barcelona en werkt fulltime (soms meer dan fulltime) als tolk/vertaalster.

Daniel Maciel tem 21 anos de experiência como tradutor e 15 como intérprete de conferência. Formou-se no Mestrado em Interpretação de Conferências (MCI) da Universidade de York (Canadá), é Tradutor e Intérprete Público ("tradutor juramentado") no Brasil, intérprete credenciado pela União Europeia (ACI), tradutor técnico e intérprete de conferências em vários outros lugares, e um aficionado por gadgets há anos tentando se recuperar do vício. Já apresentou palestra em Congresso da Associação Brasileira de Tradutores e Intérpretes (Abrates) e outros eventos e escreveu conteúdo como membro da diretoria da Divisão de Língua Portuguesa da Associação Americana de Tradutores (ATA). Suas áreas de especialização são jurídica, financeira e TI, mas a vida o levou a se aventurar por uma série de outras.

Sessie 4: TAALSPEL – IN HET PORTUGEES - PEN EN PAPIER NODIG

Jogo linguístico: “O Desafio da Palavra”

Os participantes trabalham em equipa, desafiando-se a encontrar palavras, nomes ou categorias relacionadas com a língua e as culturas de expressão portuguesa. Cada ronda tem uma temática diferente, e a dificuldade aumenta à medida que o jogo avança.

Spelleider:

Tucha Garcia Hoogland

Leerdoelen:

Het verrijken van kennis van de Portugese woordschat en Portugeestalige culturen door middel van spel en interactie. Deelnemers werken met elkaar samen, delen ervaringen en leren van elkaar in een dynamische en ontspannen omgeving.

Vorbereiding:

Er is geen specifieke voorbereiding nodig voor deze themadag. Maar met dank aan Anne Michielsen en voor wie zich toch in AI wil inlezen, de volgende link van de Europese Unie is gewoon toegankelijk en beschrijft een algemeen kader m.b.t. AI & Vertalen, Auteursbond & AI en/of AI-tool-kit 24, inclusief definities van AI en aanbevelingen hoe ermee om te gaan:

<https://europeanwriterscouncil.eu/ai-tool-kit2024/>
